

یادداشت

تعامل آموزشی و فرهنگی تلویزیون و آموزش و پرورش

❏ گرچه شبکه آموزش رسانه ملی صداوسیما، همکاری و تعامل آموزشی پرورشی خوب خود را با آموزش و پرورش کشور از سال‌ها قبل آغاز کرده و با موفقیت هم آن را ادامه می‌دهد اما کرونایی شدن کشور و تعطیل مدارس، دبیرستان‌ها، راهنمایی‌ها و دانشگاه‌ها، شرایط ویژه‌ای را فراهم آورد تا صداوسیما در جهت پاری‌رسانی به امر آموزش و پرورش، گامی بزرگ‌تر بردارد. چنین شد که این سازمان با همکاری زبده‌ترین آموزش‌پاران، کلاس‌های درس را از طریق تلویزیون به خانه آورد و با تمام توان خود در خدمت جامعه و دانش‌آموزان و دانشجویان، خانواده‌ها و آموزش و پرورش، کوشا شد و نگذاشت تا کودکان، نوجوانان و جوانان جامعه از کلاس و درس و مشق عقب بمانند و با قدرت، این راه را تا محو کرونا از ایران ادامه می‌دهد.
همیاری صداوسیما و آموزش و پرورش در زمینه آموزش دروس تحصیلی و موفقیت‌های به‌دست آمده، می‌تواند الگو و نمونه‌ای باشد برای تعامل بیشتر فرهنگی میان سازمان صداوسیما و آموزش و پرورش تا براساس نیاز و خواست خیل نسل‌های کودک و نوجوان و جوانان، برای آثار هنری، فرهنگی، آموزشی و فیلم‌ها و سریال‌های بیشتر و مناسب‌تر تولید کند. با آن‌که، شبکه دو سیما در این راستا فعال است اما توسعه این تولیدات در دیگر شبکه‌ها، می‌تواند به نزدیکی، تعامل، دوستی و فرهنگسازی در جامعه به‌ویژه با مخاطبان نوجوان و جوان بینجامد. با توجه به این‌که به دلیل کم‌کاری مسؤولان سینما، فیلم‌های کودک و نوجوان به‌ندرت ساخته می‌شوند و جشنواره فیلم کودک و نوجوان هم عملاً غیرفعال است، سازمان صداوسیما می‌تواند در این مسیر با دست‌های پر ظاهر شود و رونق بخش تولید و نمایش آثار فرهنگی و آموزشی و تربیتی کودک و نوجوان و جوان باشد و پیوند فرهنگسازی میان رسانه ملی و آموزش و پرورش را نهادینه و متعالی کند.
امید که شاهد تحولات جدید در عرصه همکاری‌های فرهنگی و هنری میان وزارت آموزش و پرورش و صداوسیما با مشارکت خوب هنرمندان و مسؤولان و تولیدات انبوه و تازه و شایسته‌تر باشیم.

خبر

جایگاه درستی انتخاب کردم

نجم‌الدین شریعتی، مجری معروف برنامه سمت خدا با حضور در برنامه «شب‌نشینی» درباره زندگی کاری، تحصیلی و شخصی خود با عبدالرضا امیراحمدی به گفت‌وگو نشست. به گزارش فارس، شریعتی درباره سوابق کاری خود گفت: از دوران نوجوانی گویندگی رادیو و تلویزیون را خیلی دوست داشتم و خیلی هم برای آن تلاش کردم اما نمی‌شد و به همین دلیل سراغ درس و زندگی رفتم و عزمم را برای درس خواندن جزم کردم تا این‌که روزی در محله امامزاده یحیی آقای حسن زاده یکی از کارگردان‌های تلویزیون آمده بود تا برای برنامه جدیدش لوکیشن ببیند و وقتی مرادید، به من پیشنهاد داد. اما قلباً تمایلی نداشتم چون به تلویزیون رفتن را از اهدافم پاک کرده بودم اما با پیگیری‌های فراوان کارگردان، اجرای برنامه «نقطه ب» را پذیرفتم. وی ادامه داد: پس از آن با برنامه «نیمرخ» همکاری کردم که حالتی دینی داشت و برای نوجوانان ساخته شده بود. بعد از آن چند برنامه برای شبکه سه ساختم و بعد «لَإِل احکام» را اجرا کردم. بسیاری به من می‌گفتند که با این کار شخصیت جور دیگری شکل می‌گیرد و این کار را نکن اما واکنش‌هایی که از مخاطبان می‌دیدم به من می‌گفت که در جایگاه درستی ایستاده‌ام. شریعتی تصریح کرد: کسی که قرار است جلوی دوربین برنامه اجرا کند آن هم به صورت مستمر باید توشه‌ای داشته باشد که بتواند جرخش کند و سمت خدا مطالعات و تحقیقاتم را بیشتر کرد.

مقابل دوربین برده‌ام؛ «بختک»، «شاهد همین جا»، «صبحی دیگر» و «یک ثانیه، یک ماجرا» عنوان آثاری است که در یک‌سال گذشته آنها را ساخته‌ام. این فیلم‌ها از سوی بخش خصوصی تولید شده و پس از ساخت به سیمای استان‌های شیراز و پلنقرم فیلمنام فروخته شده‌است.

سهم کودکی از محرم

برخوردند. در آن زمان قرار بود من برای سیمافilm کاری خانوادگی در شکل و شمایل فیلم‌های «همسر» و «خواستگاری» بسازم اما محمدمهدی حیدریان (مدیریت وقت سیمافilm) که ارتباط نزدیکی با من داشت به من ماموریت ساخت «تنهاترین سردار» را داد. در ابتدا گمانم از ساخت این سریال یک سریال مناسبتی جمع و جور و کوتاه بود اما بعداً دیدم با چه پروژه عظیمی روبه‌رو هستم! پس از آن هم «ولایت عشق» را به من سپردند که پنج سال زمان برای ساخت آن گذاشتم. به قدری کار روی پروژه‌های تاریخی سخت است که بعد از «ولایت عشق» دیگر توبه کردم که سمتش نروم و تا امروز سر قولم ایستادم.
❏ **و چقدر دلبستگی و علاقه شخصی شما به امام حسن مجتبی(ع) و امام رضا(ع) در انتخاب‌تان برای فیلمسازی بخشی از زندگی‌نامه این دو امام معصوم(ع) دخیل بود؟**
برای ساخت چنین آثاری، مدیران تلویزیون هستند که تصمیم می‌گیرند و تشخیص می‌دهند که کدام کارگردان را برای چه سریالی در نظر بگیرند. در آن سال‌ها هم ساخت سریال‌هایی درباره امام حسن (ع) و امام رضا (ع) در اولویت سازمان صدا و سیما بود. چون دشمنان شیعه می‌خواستند امام حسن (ع) را به دلیل صلح با معاویه و امام رضا (ع) را به دلیل قبول ولایت عهدی مامون دستاویز قرار دهند تا برای رسیدن به اهداف خود به ذهنیت جوانان و دیگران خدشه وارد کنند. به همین دلیل شورای تاریخ اسلام و آقای لاریجانی (مدیریت وقت صدا و سیما) تصمیم ساخت سریال‌هایی درباره این دو امام معصوم (ع) را در اولویت قرار داده بودند و پیشنهاد ساختش را به من دادند.

شیعه و سنی؛ شباهت‌ها و تفاوت‌ها

❏ **خاطرهم هست در سریال «تنهاترین سردار» علاوه بر کارگردانی، نقش «شمر» را هم بازی می‌کردید و البته در آن سریال نقش عمر بن سعد، را داشتید که به لحاظ شخصیت با آنچه میرباقری در «مختارنامه» به تصویر کشیده، متفاوت بود. چطور توانستید قالبی از عمر بن سعد که در ذهن خودتان بود را بشکنید و وجه دیگری از این شخصیت را به نمایش بگذارید؟**

«عمر بن سعد» در «تنهاترین سردار» یک نقش فرعی بود که بنده به عنوان کارگردان این سریال تمرکزی روی آن نداشتم. به همین خاطر نگاه تازه‌ای که میرباقری در «مختارنامه» به این شخصیت داشت، من را وسوسه کرد که در آن بازی کنم.

❏ **پس در نهایت با میرباقری سرویگی‌های این شخصیت به اشتراک سلیقه رسیدید؟**

کسانی که کار تاریخی انجام می‌دهند برداشت‌های متنوعی از شخصیت‌های تاریخی دارند. به عنوان مثال شخصیت معاویه در سریال «تنهاترین سردار» زمین تا آسمان با معاویه در سریال «امام علی (ع)» متفاوت است یا معاویه از نظر مذهب تشیع انسان بدی است و از نظر اهل تسنن یکی از باهوش‌ترین اشخاص در برهه تاریخی خودش محسوب می‌شود. روایت‌های تاریخی قطعی و صد در صد ثابت شده نیست و بنا بر دیدگاه‌های مختلف که مهم‌ترین آنها در دین اسلام، شیعه و سنی است تغییر می‌کند. به عنوان مثال زمانی که سریال «ولایت عشق» را می‌ساختم در مطالعاتم به این مهم برخوردم که تواریخ مختلف روایت‌های مختلفی روی کسانی که امام رضا (ع) را از مدینه به مرو می‌آورد، دارند. در این نقل مکان، حضور «عیسی جلودی» به عنوان فردی خشن و ناپاینده‌ای از سوی مامون ثابت شده بود اما جزئیات این شخصیت را خودم به عنوان کارگردان ساختم؛ چون از تاریخ چیزی در نمی‌آمد.

داوود میرباقری عاشق روایت‌های مذهبی-تاریخی است

❏ **سال‌هاست دیگر سریال‌های فاخر مذهبی-تاریخی مانند امام علی (ع)، تنهاترین سردار، ولایت عشق، مختارنامه و... ساخته نمی‌شود. به نوعی دچار فقدان سریال‌های اعتقادی فاخر در تلویزیون هستیم و با آثاری در این زمینه مواجه هستیم که بدون کسب موفقیت فط می‌آیند و می‌روند و از ماندگاری خبری نیست؟**

ساخت سریال‌های تاریخی-مذهبی علاوه بر زمان، هزینه، شکلیابی و تحمل مرارت‌های بسیار و... نیاز به اشخاص حرفه‌ای و زبده دارد. به عنوان مثال میرباقری سال‌ها برای ساخت سریال «سلطان فارسی» دوندگی کرد و امروز که مشغول ساخت آن است معاونت سیما می‌گوید: ۴-۳ سال ساخت آن طول می‌کشد. دیگر وقتی مدیران بگویند ۴-۳ سال، شما باید روی ۶-۵ سال ساخت حساب کنید اما خب داوود عاشق ساخت آثار مذهبی-تاریخی است و این کار را انجام می‌دهد.

❏ **شما دیگر وجد و شوری برای فیلمسازی ندارید؟**

وجد و شور دارم اما نه برای ساخت مجموعه‌های تاریخی-مذهبی. اگر نوبتی هم باشد باید این کار را به جوان‌ترها سپرد. من هم کار خودم را انجام می‌دهم. الان تست گریم و لباس سریال «اپیدمی» را انجام دادم و همین امروز فردا است که کلید بخورد. «اپیدمی» سناریوی خوبی دارد و از عواملی حرفه‌ای برخوردار است. از سویی دیگر برای کارگردانی، اگر شرایط ساخت آن مهیا شود روی یک سریال جنایی کار می‌کنم.

هیچ جشنواره‌ای برایم مهم نیست

❏ **با سنگین‌تر شدن سایه کرونا، چطور ریسک بازی در سریال «اپیدمی» و البته سختی کار در این روزها را پذیرفتید؟**

کار ما همین است. ما کاری جز بازیگری و فیلمسازی بلد نیستیم و دیگر تا کجا می‌توان در خانه نشست و کار نکرد. اتفاقاً «اپیدمی» هم با محوریت کرونا و تلاش بی‌وقفه کادر درمان برای مقابله با آن ساخته می‌شود که ظاهراً قرار است از شبکه سه سیما پخش شود. من هم هر دو نوبت واکسنم را تزریق کردم و با رعایت تمام پروتکل‌های بهداشتی سرکار حاضر می‌شوم. بالاخره باید زندگی کرد.

❏ **خاطرهم هست اواخر دیهشت هادی مرزبان اعلام کرد، مرده‌ام ماه نمایش «دکتر نون زنش را بیشتر از مصدق دوست دارد» را با بازی شما در نقش دکتر نون روی صحنه می‌برد. به اواسط مرداد رسیدیم اما از این نمایش خبری نیست!**

کرونا نگذاشت. من یک ماه ی وقفه سر تمرین این نمایش رفتم اما با اوج‌گیری چندباره کرونا تمرینات متوقف شد. تئاتر با سینما و تلویزیون فرق می‌کند و بازیگر روی صحنه با تماشاگر هم نفس است. به همین خاطر است که از شیوع کرونا تا به امروز سالن‌های نمایش در اغلب مواقع تعطیل بوده. ضمن این‌که قرار بود هادی مرزبان، تئاتر «دکتر نون زنش را بیشتر از مصدق دوست دارد» را در تالار اصلی مجموعه تئاتر شهر روی صحنه ببرد و به دلیل تشدید روند شیوع کرونا اجرای تئاتر در چنین سالن بزرگی نیاز به تمهیدات ویژه ای دارد.

❏ **امروز به عنوان یک کارگردان و بازیگر تاثیرگذار در سینما و تلویزیون ایران دوست دارید در کدام نقش‌ها یا کارها حاضر باشید؟**

دوست دارم در آثاری حضور داشته باشم که با مخاطب عام رو در رو شود. به به و چه‌های جشنواره‌ای هیچ اهمیتی برایم نداشته و ندارند. مخاطب عام و تأثیری که هنر روی این قشر از مخاطبان می‌گذارد برایم مهم است. بدون اغراق می‌گویم که خودم را یک هنرمند حرفه‌ای می‌دانم که کار حرفه‌ای می‌پسندد. امروز هم بین یک کار جشنواره پسند با یک کار موردپسند مخاطب عام، بی تردید کاری را می‌پذیرم که با استقبال عام مردم مواجه شود. پسند مردم برایم افتخار است، نه جشنواره‌ها.

مشغول نگارش «ملکه زنپورهای عسل» هستم

یک کارگردان آثار سینمایی و تلویزیونی درباره آخرین فعالیت‌های خود و ساخت چند تله‌فیلم برای سیمای استان‌های کشور خبر داد.

مجتبی اسدی‌پور، کارگردان سینما و تلویزیون در گفت‌وگو با صبا درباره تازه‌ترین فعالیت‌های خود گفت: درحال حاضر مشغول نگارش فیلمنامه‌ای اجتماعی

مهدی فغنی‌زاده «تنهاترین سردار» و «ولایت عشق» را ساخته و «مختارنامه» را کار داشت

عکس: جاوید صافندی

برچیس را انتخاب کردی!

این فیلمنامه را بخوان و خودش برای ادامه فیلمبرداری به شهرستان رفت. مشغول تهیه و تدارک ساخت سریال «حس سوم» بودم که دستیار میرباقری، من را به شهرک محل ساخت مختارنامه واقع در بزرگراه آزادگان دعوت کرد. در آنجا میرباقری دیگر صحبتی از بازی در این سریال به میان نیاورد و صرفاً از لوکیشن و دکورها دیدن کردیم تا این‌که در پایان دیدارمان دوباره گفت می‌خواهم تو در نقش «عمر بن سعد» بازی کنی. گفتم نمی‌شود من خودم می‌خواهم یک سریال بسازم. گفت یک ماه ساخت سریالت را عقب بینداز تا من سکانس‌های تو را فیلمبرداری کنم، بعد برو سر سریال خودت و نشان به آن نشان که یک ماه شد پنج سال.

❏ **گفتید زمان ساخت سریال «مختارنامه» در آثاری به کارگردانی دیگران بازی نمی‌کردید. دلیل خاصی برای این تصمیم داشتید؟**

حس می‌کردم ضرورم به عنوان بازیگری که کارگردانی هم می‌داند سر صحنه مشکل‌ساز می‌شود و شاید هر اظهار نظری حمل بر دخالت در کار کارگردان به شمار رود. به همین خاطر بود که آن زمان تصمیم گرفتم در آثار دیگران بازی نکنم.

جاه طلبی و حب مال بود

❏ **در ایفای حرفه‌ای اینگونه نقش‌ها، «عمر بن سعد» را به شما سپرد؟**
بله. بنده در فیلم «میراث من جنون» و سریال «هم نفس» نقش افرادی را بازی کردم که وجه روانی پررنگی داشتند. نمی‌دانم، شاید به قول شما میرباقری با توجه به این نقش‌ها، من را برای ایفای نقش «عمر بن سعد» انتخاب کرد.

«از توقیف تا اکران

احمد رضا درویش بارها درباره تولید این فیلم توضیح داده. بنا بر گفته درویش در بُعد تاریخی با علما و مراجع محترم مشورت کرده و در بُعد حقوقی و قانونی هم چیزی کم نگذاشته و برای ساخت این فیلم از مشورت مشاورانی در مباحث تاریخی و مبانی فقهی و شرعی بهره برده. پس چنین فیلمی به شکل زیرزمینی ساخته نشده و تمام مقاصد و مراحلش از ابتدا روشن و شفاف بوده، منتها یک دفعه مورد مخالفت و انتقاد قرار گرفته است.

❏ **و ظاهراً درویش به هیچ وجه قصد کوتاه آمدن و حذف چهره حضرت ابوالفضل (ع) را در «رستاخیز» ندارد.**

بحث حذفیات نیست. ببینید، زمان ساخت سریال «ولایت عشق» به من هم گفتند نشان دادن چهره امام رضا (ع) ایرادی ندارد. برو با خیال راحت فیلمبرداری کن! اما بنده و محمدمهدی حیدریان (مدیریت وقت سیمافilm) زیر بار این مساله نرفتیم. چون فکر کردیم چه بازیگری را با چه چهره‌ای در نقش امام رضا (ع) بگذاریم تا نظر مثبت همه جلب شود و همچنین قبول این کار از سمت معاونتی در سطح جامعه به همراه داشت که باعث شد دورانندیشی کنیم و تمهیدی بندیشیم. آن زمان کامپیوتر تازه وارد ایران شده بود و ما چهره بازیگر نقش امام رضا (ع) را به آن وسیله پوشاندیم و نورانی کردیم که اتفاقاً باز خورد بسیار مثبتی هم داشت. الان هم تا جایی که بنده مطلع هستم به احمد رضا درویش می‌گویند چهره حضرت عباس (ع) را برای نمایش عمومی فیلم پوشان که او نمی‌پذیرد.

❏ **فکرمی‌کنید سرانجام این فیلم رنگ پرده سینماها را به خود ببیند؟**

نمی‌دانم. به هر حال اشخاصی در کم و کیف آثار مذهبی اعمال نظر می‌کنند که صاحب قدرت هستند. «رستاخیز» هم به لحاظ مبانی تاریخی و فیلمسازی مشکلی ندارد اما صاحبان قدرت برای اکران آن حرف می‌زنند. دیگر وقتی آنها حرفی می‌زنند که کاری نمی‌توان کرد. خود وزیر فرهنگ و ارشاد هم می‌گوید که زور ما نمی‌رسد.